

PHI LAI TỰ QUA NGỌC LỊCH ĐỒ THƯ

Nguyễn Thị Tâm Hạnh* - Đinh Văn Hạnh**

Tóm tắt: Phi Lai tự là một trong những ngôi chùa nổi tiếng nhất của đạo Tứ Ân Hiếu Nghĩa, thuộc thị trấn Ba Chúc, huyện Trí Tôn, tỉnh An Giang. Điểm đặc biệt của ngôi chùa này là kiến trúc cũng như thiết trí thờ tự thể hiện sự kết hợp giữa Nho giáo - Phật giáo - Lão giáo và tín ngưỡng dân gian. Chính sự kết hợp này đã tạo cho Phi Lai tự nét khu biệt, đặc thù. Trên cơ sở Ngọc lịch đồ thư, một văn bản bằng chữ Nôm được lưu tại nhà ông cố Trường gánh/nguyên Hội trưởng đạo Tứ Ân Hiếu Nghĩa Bùi Văn Lê (thôn An Định, thị trấn Ba Chúc), bài viết này sẽ góp phần phân tích lại kiến trúc và cách thiết trí thờ tự trong những ngày đầu của Phi Lai tự vào cuối thế kỷ XIX và những thay đổi hiện nay. Qua đó, làm nổi bật giá trị và đặc trưng kiến trúc nghệ thuật của một cơ sở thờ tự của một tôn giáo nội sinh ở Nam Bộ.

Từ khóa: Ba Chúc, kiến trúc, thờ tự, Phi Lai, Ngọc lịch đồ thư.

Nguyễn Thị Tâm Hạnh - Đinh Văn Hạnh: *Phi Lai pagoda through Ngọc lịch đồ thư*

Phi Lai pagoda in Ba Chúc town, Trí Tôn district, An Giang province is one of the most famous pagodas of Tứ Ân Hiếu Nghĩa religion. This pagoda is unique with its architecture and worship decoration reflecting the combination of Confucianism - Buddhism - Taoism and folk beliefs, which makes it special and distinct. Examining Ngọc lịch đồ thư, a document in Nôm scrip which was stored in the house of Bùi Văn Lê, the former head of Tứ Ân Hiếu Nghĩa (An Định village, Ba Chúc town), the paper described the architecture and worship decoration of Phi Lai pagoda in its early days at the end of the 19th century and its current changes. It highlighted the values and artistic architectural characteristics of a worship establishment of an endogenous religion in the South of Viet Nam.

Keywords: Ba Chúc, architecture, worship, Phi Lai, Ngọc lịch đồ thư.